

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10Csp/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121577424
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6121577424.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto proti žalovanému: I., zast.: JUDr. Andrej Cifra, advokát, so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 3.313,04 Eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 500,- Eur s príslúchajúcim úrokom z omeškania **s a z a s t a v u j e .**
- II. V prevyšujúcej časti **s a** žaloba **z a m i e t a .**
- III. Žalobca **j e p o v i n n ý** nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 70 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) podaným na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 17.12.2021 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 3.313,04 Eur s príslušenstvom, pričom uviedol, že právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. poskytol žalovanému na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 04.12.2015 pod číslom úverového účtu XXXXXXXXXXXX a reg. číslom XXXXXXXXXXXXXXXXXX úver vo výške 8.000,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok.

1.1. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatil, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy vyhlásil ku dňu 11.06.2019 predčasnú splatnosť úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 17.06.2019. Nakoľko žalovaný v poskytnutej lehote 7 dní od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatil, voči právnomu predchodcovi žalobcu sa od 25.06.2019 dostal do omeškania so zaplatením dlžnej sumy s príslušenstvom.

1.2. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom dňa 14.02.2020 a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 07.04.2021 bola pohľadávka voči žalovanému z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o

čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s ustanovením § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výška postúpenej pohľadávky bola postupcom vyčíslená ku dňu 01.04.2021.

1.3. Žalovaný bol vyzvaný právnym zástupcom žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy z nesplateného úveru. Po dátume vyčíslenia postúpenej pohľadávky žalovaný zaplatil na úhradu dlhu sumu 700,- Eur, ktorá bola započítaná na úhradu dlžnej istiny úveru.

2. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil súdu Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 04.12.2015, žiadosť o flexipôžičku - bezúčelovú zo dňa 03.12.2015, spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, Európske informácie o spotrebiteľskom úvere týkajúce sa konverzie dlhu, Informáciu finančného sprostredkovateľa k dojednanému poisteniu, Štatút benefitu „Odmena za vernosť“, Všeobecné obchodné podmienky, Dodatok k tiketu pre refinancovanie úverov, fotokópie dokladov žalovaného, certifikát o výhre, e-mailovú komunikáciu, zoznam dokladov k Flexipôžičke, podací hárok zo dňa 29.11.2021, Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2020, žiadosť o postúpenie a prevod, prehľad splátok a úhrad, tretiu upomienku - pokus o zmier zo dňa 09.05.2019, poštový podací hárok zo dňa 09.05.2019, výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 12.06.2019, prílohu k zmluve o postúpení pohľadávok, oznámenie o postúpení pohľadávky, výzvu na zaplatenie.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 03.01.2022 platobný rozkaz sp. zn. 33Up/1511/2021, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 3.313,04 Eur s príslušenstvom a trovy konania vo výške 574,34Eur alebo aby v tej istote podal odpor na tomto súde.

4. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný písomným podaním zo dňa 18.01.2021 (pozn. súdu - správne malo byť zrejme uvedené 18.01.2022) včas odpor s vecným odôvodnením, v ktorom poukázal na zásadné nedostatky uplatneného nároku, a to nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, premičanie nároku žalobcu a bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru.

4.1. V súvislosti s postúpením pohľadávky dal žalobca do pozornosti ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, z ktorého vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému zročnému dlhu a súčasne je banka povinná preukázať zaslanie a doručenie výzvy, že dlžník je v omeškaní a preukázať dĺžku omeškania dlžníka so zaplatením viac ako 90 dní pod „hrozbou“ postúpenia pohľadávky mimo bankového sektora. Žalobca v konaní nepreukázal, že došlo k zosplateniu predmetného úveru spôsobom, akým to vyžaduje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. „Upozornenie spotrebiteľa“ a „zosplatenie“ sú písomné jednostranné právne úkony dodávateľa, ktoré sa musia dostať do sféry spotrebiteľa a je teda nevyhnutné skúmať: či bola dodržaná písomná forma - dodávateľ musí preukázať, že zásielky mali písomnú formu; či jednotlivé listiny spĺňajú všeobecné kritéria pre právne úkony (určitosť a zrozumiteľnosť) - dodávateľ musí preukázať, že písomnosti boli dostatočne určité a zrozumiteľné; či sa jednotlivé písomnosti dostali do dispozičnej sféry dlžníka - dodávateľ musí preukázať, že k jednotlivým zásielkam existujú doručky.

4.2. Žalobca predložil súdu vo vzťahu k žalovanému nasledovné listiny:

- listinu označenú ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“ zo dňa 09.05.2019. V predmetnej listine však absentuje špecifikácia splátky, ako aj termín jej splatnosti, s ktorou mal byť dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace, t. j. zákonom vyžadovaná podmienka podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka absentuje. Zároveň nebolo preukázané doručenie listiny žalovanému,

- listinu označenú ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 12.06.2019. V predmetnom oznámení však absentuje špecifikácia splátky, ako aj termín jej splatnosti, s ktorou mal byť dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace.

Žalobca predloženými listinami nepreukázal, že došlo k účinnému predčasnému zosplateniu pohľadávky jeho právnym predchodcom.

4.3. Keďže sa pohľadávka nestala splatnou, nebola ani postupiteľná, t. j. je potrebné uzavrieť, že neboli splnené podmienky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Pohľadávka banky nebola postupiteľná aj z dôvodu, že banka pred postúpením pohľadávky neupozornila a neinformovala spotrebiteľa (žalovaného), že bude postupovať pohľadávku na iný subjekt mimo bankovej sféry, t. j. písomne nevyzvala žalovaného na splnenie jeho záväzku, pod rizikom postúpenia mimo bankový sektor.

V listine označenej ako „VÝZVA“ zo dňa 16.12.2019 je síce uvedené, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy, je banka oprávnená postúpiť pohľadávku tretej osobe, avšak k tejto listine chýba doručienka. Je potrebné poukázať, že s každou pohľadávkou banky voči klientovi sú neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk ako aj rozsiahle bankové tajomstvo. Tieto požiadavky a povinnosti vyplývajú bankám priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom (postupníkom) a dlžníkom v porovnaní so vzťahom veriteľ (postupca - banka) a dlžník.

4.4. Pre prípad vzniku zákonných predpokladov umožňujúcich uskutočnenie úkonov smerujúcich k postúpeniu bankového úveru na subjekt bez bankovej licencie, ktorým sa automaticky zmení aj obsah pohľadávky v dôsledku zmeny okruhu zákonných práv a povinností nového vlastníka pohľadávky (bez bankovej licencie), je nutné, aby každá banka o takomto postupe svojho klienta v omeškaní informovala a uskutočnila ho spôsobom aprobovaným zákonom. Žalobcovi v zmysle vyššie uvedenej argumentácie preto v konaní chýba aktívna vecná legitímácia, t.j. žaloba trpí procesnou vadou.

4.5. Na podporu svojej argumentácie žalobca poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 171/2020 zo dňa 28.04.2020 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18 Co 25/2018 zo dňa 16.05.2018 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 169/2018 zo dňa 25.09.2019.

4.6. Žalovaný súčasne vzniesol námietku premlčania v 3-ročnej objektívnej dobe. Pri posudzovaní premlčania v predmetnom prípade treba aplikovať ustanovenie § 103 OZ. Z uvedeného vyplýva, že začatie plynutia premlčacej lehoty je viazané na deň zročnosti prvej nesplnenej splátky. Z čl. I. zmluvy o úvere vyplýva, že splátky sú splatné do 28. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Z predložených listín nie je zrejmé, počnúc ktorou splátkou (deň, mesiac, rok) je žalovaný v omeškaní. Z dostupných listín súčasne nie je možné zistiť, akú sumu žalovaný doposiaľ na predmetnú zmluvu o úvere žalobcovi zaplatil.

4.7. Dôvod pre konštatovanie nemožnosti jednorazového zosplatenia, resp. bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru vyplýva z ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010, kde je uvedené, že „ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.“ Z predmetného ustanovenia vyplýva, že dodávateľ je pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver povinný postupovať s odbornou starostlivosťou. V prípade zanedbania odbornej starostlivosti hrubým spôsobom možno konštatovať, že úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov, resp. že žalobca nemá nárok na odplatu za poskytnutý úver. V prípade zanedbania odbornej starostlivosti možno konštatovať, že veriteľ nemôže vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, t.j. úver nemôže byť predčasne splatný a teda ani postupiteľný na žalobcu.

4.8. Na základe uvedeného žalovaný navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania.

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu proti platobnému rozkazu uviedol, že odpor považuje v celom rozsahu za neodôvodnený, s chýbajúcou oporou v zákone a skutkovom stave. Keďže žalovaný nehradil splátky riadne a včas, vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na ich uhradenie. Spolu s výzvou právneho predchodcu žalobcu zo dňa 09.05.2019 označenou ako „Tretia upomienka“ predložil aj podací hárok, z ktorého je zrejmé, že táto výzva bola odoslaná žalovanému na adresu ním uvedenú, a to pod číslom zásielky Y. dňa 09.05.2019. Pre nadobudnutie účinkov doručenia úkonu nie je podstatné, či sa adresát s obsahom doručovanej zásielky úkonu oboznámil až neskôr, v čase plynutia odbernej lehoty na vyzdvihnutie uloženej zásielky, resp. tieto účinky nastávajú aj v prípade, ak nevyužil možnosť oboznámiť sa s obsahom uloženej zásielky (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 40Bdo 73/2016 uverejnené v časopise zo Súdnej praxe pod č. 45/2018, príp. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 129/2010 uverejnené v systéme ASPI pod č. 27/2011.).

Vzhľadom k tomu, že žalovaný ani napriek tomu omeškané splátky neuhradil, vyhlásil veriteľ predčasnú splatnosť úveru dňa 12.06.2019. Vyhlásenie predčasnej splatnosti prevzal žalovaný dňa 17.06.2019.

5.1. Podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, „ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta“. Zo znenia vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka alebo pobočka zahraničnej banky má právo postúpiť postupníkovi svoju pohľadávku za podmienky, že a) klient bol na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku písomne vyzvaný a b) jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Vzhľadom k tomu že v tomto konaní žalobca preukázal splnenie oboch uvedených podmienok, má za nesporné, že k postúpeniu pohľadávky došlo riadne a platne.

5.2. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaným, má žalobca za nesporné, že nárok žalobcu premlčaný nie je. Ust. § 103 druhá veta OZ priamo odkazuje na ust. § 565 OZ, z ktorého vyplýva oprávnenie pre veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej zo splátok dlžníkom riadne a včas, pričom toto právo môže veriteľ využiť len do splatnosti najbližšej splátky. Ak ho nevyužije, taká splátka sa premlčuje podľa jej pôvodnej splatnosti. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ neupravuje počiatok plynutia premlčacej doby. Z § 53 ods. 9 OZ vyplýva len obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 OZ žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky. Uvedené obmedzenie nemá žiaden vplyv na beh premlčacej doby. Ak by totiž mala začať plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. Podporne žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/228/2016-74, ktorý totožné posúdenie začatia plynutia premlčacej doby podľa § 103 OZ pre celý zosplatený úver od splatnosti prvej omeškanej splátky v inej právnej veci označil za neprípustné.

5.3. Pokiaľ sa pri premlčaní vychádza z ustanovenia § 101 OZ, teda že premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz, v spojení s ustanovením § 103 OZ je nutné poznamenať, že ak sa žalovaný dostal do omeškania so splátkou zročnou dňa 28.02.2019, na ktorej zaplatenie pod hrozbou zosplatenia bol žalovaný vyzvaný v predžalobnej upomienke právneho predchodcu žalobcu, právny predchodca žalobcu ani nemohol pristúpiť k zosplateniu a uplatniť právo v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti skôr, ako po troch mesiacoch od danej splátky. Z uvedeného vyplýva, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol veriteľ prvýkrát (teda aj súdne) uplatniť najskôr dňom nasledujúcim po 28.05.2019, kedy uplynuli 3 mesiace od omeškania splátky, pre ktorej nezaplatenie pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru a od tohto dňa začala plynúť všeobecná premlčacia doba 3 rokov. Je neprijateľné a v rozpore so zákonom, aby začiatok premlčacej doby pre celý dlh začal plynúť splatnosťou neuhradenej splátky, t.j. aj pre splátky, ktoré ešte nie sú splatnými, nakoľko z predloženého prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že splátky predpísané pred zosplatením sú posudzované v režime premlčania každej splátky osobitne. Bez ohľadu na spotrebiteľský charakter sporu nie je možné použiť ani výkladové pravidlo v prospech spotrebiteľa, nakoľko sa nejedná o výklad zmluvného ustanovenia, ale ustanovenie zákonné, ktoré platí rovnako pre obe strany sporu.

5.4. Podporne žalobca odkázal na právny názor vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Košiciach pod č.k. 11Co/153/2019-126 zhodne s právnym názorom vyjadreným v zjednocujúcom stanovisku občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, podľa ktorého premlčacia doba predčasne zosplateného dlhu (§ 565 Občianskeho zákonníka) zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatenie dlhu (podporne rozsudok Okresného súdu Košice II, č.k. 24Csp/36/2020-138, odsek 17). Premlčacia doba zosplateného dlhu tak začala plynúť od 29.05.2019, žaloba bola podaná na súd 16.12.2021, žalobcom uplatnený nárok premlčaný nie je.

5.5. Podľa zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, premlčacia doba predčasne zosplateného dlhu (§ 565 Občianskeho zákonníka) zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatenie dlhu. Ak by sa však súd aj nestotožnil s argumentáciou

žalobcu a určil počiatok premlčacej lehoty odo dňa splatnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu, nárok premlčaný nie je.

5.6. Zároveň pre úplnosť žalobca poukázal na neplynutie lehôt upravených v zákone č. 62/2020 Z. z., podľa ktorého v zmysle § 1 písm. a) lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona (25.03.2020) do 30. apríla 2020 neplynú (spolu 36 dní); § 8 písm. a) lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona (19.01.2021) do 28. februára 2021 neplynú (spolu 40 dní).

5.7. Žalovaným namietaná bezúročnosť úveru je v tomto prípade irelevantná, nakoľko žalobca si v tomto konaní uplatňuje len svoj nárok na zaplatenie istiny so zákonným úrokom z omeškania, t.j. neuplatňuje si nárok na úroky ani poplatky. Tvrdenia žalovaného sú podľa názoru žalobcu účelové s cieľom vyhnúť sa plneniu svojho záväzku.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 08.03.2022 k vyjadreniu žalobcu uviedol, že právny predchodca žalobcu pri poskytovaní úveru žalovanému na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. 013064711031215 zo dňa 04.12.2015 zanedbal odbornú starostlivosť hrubým spôsobom (§ 7 zákona č. 129/2010 Z. z.), čoho súčasnými dôsledkami v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. sú: a) bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru, b) nemožnosť predčasného zosplatnenia úveru a v tejto veci z toho vyplývajúca neplatnosť postúpenia pohľadávky na žalovaného. Povinnosť veriteľa postupovať s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver vyplýva s § 7 ods. 1 a povinnosť veriteľa hodnoverne preukázať vynaloženie odbornej starostlivosti vyplýva z § 7 ods. 15 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. Sankciu pri porušení odbornej starostlivosti veriteľa určuje § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.

6.1. Žalobca vo väzbe na preukázanie skúmania bonity žalovaného doposiaľ nepredložil súdu žiadne listiny, z ktorých by akokoľvek vyplýval čo i len pokus právneho predchodcu žalobcu o dodržanie odbornej starostlivosti. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno o dodržaní odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity žalovaného pred poskytnutím úveru. Hrubé porušenie odbornej starostlivosti na strane právneho predchodcu žalobcu má za následok jednak nemožnosť požadovať jednorazové zosplatnenie úveru od žalovaného a zároveň bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

6.2. Na základe dostupných informácií boli príjmy a výdavky žalovaného pred uzatvorením zmluvy o úvere zo dňa 04.12.2015 nasledovné: príjem žalovaného pozostával výlučne zo mzdy, ktorú poberal na základe pracovného pomeru so zamestnávateľom D&J Design s.r.o., v sume 382,- eur hrubá mzda, čistá mzda mesačne cca 267,- Eur. Pravidelné mesačné výdavky žalovaného pred uzatvorením zmluvy o úvere boli nasledovné: prenájom bytu 240,- Eur, výživné na dieťa Tomáš Lipták nar. 26.09.2013 v sume 40,- Eur (podľa ústnej dohody s matkou), telefón 35,- Eur, zákonná poisťka na vozidlo 51,52 Eur/štvrtročne t.j. 12,80 Eur. Žalovaný Tomáš Lipták býval v období pred uzatvorením zmluvy o úvere sám v prenajatom byte.

6.3. Sumy životného minima v roku 2015 boli podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov nasledovné: 198,09 Eur mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu; 90,42 Eur mesačne, ak ide o zaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa. K uzatvoreniu zmluvy o úvere došlo na základe iniciatívy právneho predchodcu žalobcu, ktorý ponúkol a následne poskytol žalovanému úver na refinancovanie dvoch predchádzajúcich úverov od právneho predchodcu žalobcu, bez nutnosti predloženia dokladov o príjmoch a výdavkoch žalovaného. Mesačná splátka podľa zmluvy o úvere činí 136,68 Eur vrátane poisťného. Na základe dostupných údajov je zrejmé, že už len samotný súčet životného minima žalovaného 198,09 Eur a splátky predmetného úveru 136,68 Eur, spolu 334,77 Eur, zjavne aj bez ďalších pravidelných výdavkov žalovaného, výrazne presahoval mesačný príjem žalovaného v sume 267,- Eur.

6.4. S poukazom na uvedené možno bez akýchkoľvek pochyb konštatovať, že na strane právneho predchodcu žalobcu došlo k zanedbaniu odbornej starostlivosti so súčasnými následkami a) bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a b) nemožnosť jednorazového zosplatnenia úveru. Právny úkon právneho predchodcu žalobcu „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa

12.06.2019 je preto potrebné považovať za neplatný. Vo väzbe na neplatné jednorazové zosplatenie predmetného úveru súčasne absentuje aj základný zákonný predpoklad (splatnosť pohľadávky) pre platené postúpenie bankovej pohľadávky zo zmluvy o úvere na žalobcu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

6.5. Nakoľko sa pohľadávka zo zmluvy o úvere, ktorej posledná splátka má byť splatná až dňa 28.11.2024, nestala predčasne splatnou, nemohlo dôjsť ani k jej platnému postúpeniu. Z uvedených dôvodov žalovaný zotrval na vznesenej námietke nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Na podporu svojej argumentácie pripojil rozhodnutia súdov v obdobných právnych veciach (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6CoCsp/43/2021 zo dňa 30.11.2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 11CoCsp/2/2021-203 zo dňa 25.02.2021, rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12Csp/109/2020 zo dňa 10.12.2020).

6.6. Aktuálne príjmy a výdavky žalovaného sú nasledovné. príjem žalovaného tvorí v súčasnosti dávka v nezamestnanosti v sume 366,- Eur mesačne na obdobie do 31.05.2022. Výdavky žalovaného: výživné I. v sume 40,- Eur mesačne, výživné A. v sume 28,- Eur mesačne, príspevok na nájom bytu a úhradu energií 175,- Eur mesačne, zákonná poisťka na vozidlo 17,17 Eur mesačne, telefón 20,- Eur mesačne. Pre prípad, že by bol žalovaný zaviazaný súdom zaplatiť žalobcovi akúkoľvek sumu, žiadal, aby mu súd umožnil dlžnú sumu splácať v sumách maximálne po 50,- Eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok. Nutnosť jednorazového zaplatenia akejkoľvek ďalšej dlžnej sumy priznanej exekučným titulom by mala pre žalovaného a osoby odkázané na jeho vyživovaciu povinnosť likvidačné dôsledky, pričom ďalšie hospodárske fungovanie žalobcu by povolením splátok žalovanému nebolo nijako ohrozené ani obmedzené.

7. V písomnom podaní doručenom súdu dňa 26.04.2022 žalobca uviedol, že pred uzavretím zmluvy žalovaný právnomu predchodcovi žalobcu poskytol informácie o svojom zamestnaní, výške príjmu, o svojich záväzkoch a ďalšie podrobné informácie. Pri posudzovaní bonity žalovaného bol zaslaný dopyt na informačný systém SRBI (Spoločný register bankových informácií), prevádzkovaný pre všetky banky spoločnosťou CRIF, keď boli zisťované prípadné nesplácanie/omeškania so splácaním úverov poskytnutých od iných bankových domov. Z uvedeného je zrejmé, že schopnosť žalovaného splácať úver bola právnym predchodcom žalobcu posúdená riadne, so zohľadnením všetkých kritérií, ktoré majú na danú schopnosť vplyv. Súčasne zaslal súdu doklady preukazujúce skúmanie bonity žalovaného. Zároveň žalobca oznámil, že žalovaný počas súdneho konania zaplatil časť svojho dlhu v sume 500,- Eur nasledovnými platbami: dňa 21.12.2021 v sume 100,- Eur, dňa 07.02.2022 v sume 100,- Eur, dňa 22.02.2022 v sume 100,- Eur, dňa 29.03.2022 v sume 100,- Eur, zo dňa 22.04.2022 v sume 100,- Eur. Z dôvodu čiastočnej úhrady pohľadávky po začatí súdneho konania vzal žalobca žalobný návrh v časti o zaplatenie istiny vo výške 500,- Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhol, aby súd konanie v tejto časti zastavil a vrátil žalobcovi časť nespotrebovaného súdneho poplatku. Vo zvyšnej časti na uplatnenom nároku trval.

8. Žalobca sa na pojednávanie dňa 24.05.2022 nedostavil, pričom svoju neprítomnosť ospravedlnil a navrhol, aby súd vo veci rozhodol bez jeho účasti. Súd preto vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu v súlade s § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

9. Žalovaný na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu zotrval na svojej argumentácii, ktorou sa domáhal zamietnutia žaloby s poukazom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorý sa prezentuje ako právny nástupca pôvodného veriteľa VÚB, a.s. Za dôležité považoval zaoberať sa otázkou, či bol dodržaný postup s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity žalovaného, nakoľko s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 2 a § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. nesplnenie povinnosti dodržania odbornej starostlivosti má dve konzekvencie - menej prísny dopad je ten, že úverový veriteľ nemôže v prípade, ak nekonal s odbornou starostlivosťou, jednorazovo zosplatiť úver, čo sa v tejto veci stalo, a v prípade hrubého porušenia odbornej starostlivosti stráca nárok na poskytnutie odplaty, teda úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný tvrdí, že nebol dodržaný postup pri postupovaní pohľadávky medzi VÚB, a.s. a Intrum Slovakia s.r.o., a to ani v zmysle zákona o bankách, pričom je na posúdení súdu, či predložené listiny sú dostatočné na to, aby bol tento postup dodržaný. V každom prípade, pokiaľ by aj formálne tento postup dodržaný bol, problémom je, že pôvodný veriteľ odbornú starostlivosť evidentne zanedbal, pričom jej dodržanie mal preukázať samotný žalobca, čo nepreukázal. Na druhej strane žalovaný produkoval dôkazy, z ktorých vyplývalo, že v danom čase jeho čistá mzda navýšená o

splátku len tohto úveru bez ďalších výdavkov v podstate presahovala jeho možnosti a jeho disponibilný príjem evidentne nepostačoval na úhradu samotného záväzku. Keby si bol veriteľ zistil, aká je čistá mzda žalovaného v danom čase, jeho posúdenie, ktoré mu zákon ukladá, by ho muselo viesť k záveru, že úver mu poskytnúť nemôže. Odborná starostlivosť zanedbaná bola, tzn. že úver nemohol byť postúpený, a ak bola snaha postúpiť, tak postúpenie je neplatné. Žalovaný poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C 679/18 z 05.03.2020 aj na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11CoCsp/2/2021, ktorý konštatoval, že nepostačuje len vykonať na strane úverového veriteľa lustráciu bez ďalšieho skúmania, či sú žalovaní schopní popri už poskytnutých úveroch a existujúcich záväzkoch na kreditných kartách splácať ďalší úver. Ak žalobca tvrdil, že vykonal lustráciu, ale bez akejkoľvek ďalšej analýzy ju považoval za dostatočnú, nemožno takýto jeho postup považovať za postup s odbornou starostlivosťou. Žalovaný dal do pozornosti, že sa typicky stáva, že úveroví veritelia produkujú dôkazy, že vykonal lustráciu, ale pri posúdení údajov nejakou matematickou operáciou sa dospeje k tomu, že úver by poskytnutý byť nemal. S poukazom na uvedené žalovaný navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

10. Súd po oboznámení sa so žalobou, vyjadreniami žalobcu a žalovaného a pripojenými listinnými dôkazmi zistil tento skutkový stav:

11. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 04.12.2015 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 8.000,- Eur za nasledujúcich podmienok: ročná percentuálna miera nákladov 14,75 %, celkové náklady dlžníka 6.029,23 Eur, výška úrokovej sadzby 13,90 % p.a., výška poplatku za poskytnutie úveru 0,- Eur, výška mesačnej anuitnej splátky vrátane poistného 134,38 Eur (z toho mesačná splátka poistného 6,48 Eur), celkový počet anuitných splátok 108, dátum prvej anuitnej splátky 28.12.2015, dátum poslednej anuitnej splátky 28.11.2024, lehota splatnosti úveru 108 mesiacov, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 14.029,23 Eur, priemerná ročná percentuálna miera nákladov 10,08 %, odplata 14,87 %, najvyššia prípustná výška odplaty 21,94 %. Z úverovej zmluvy vyplýva, že žalovaný ako dlžník pristúpil aj k poisteniu schopnosti splácať flexipôžičku. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd preukázané čerpanie úveru vo výške 8.000,- Eur dňa 04.12.2015, ktorá skutočnosť medzi stranami sporu sporná nebola.

12. Právny predchodca žalobcu treťou upomienkou - pokusom o zmier zo dňa 09.05.2019 oznámil žalovanému, že voči nemu eviduje pohľadávku po lehote splatnosti vo výške 427,29 Eur (dátum predchádzajúcej upomienky 06.05.2019) a vyzval ho na okamžité zaplatenie dlžnej sumy, v opačnom prípade bude požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom.

13. Výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 12.06.2019 oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému, že nakoľko napriek predchádzajúcim upomienkam neuhradil dlžnú pohľadávku banky z titulu zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru, týmto dňom vyhlásil predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 6.592,56 Eur, z toho istina 6.213,04 Eur, ktorá sa začína úročiť nasledujúcim dňom úrokovou sadbou úrokov z omeškania, úroky 329,62 Eur a poplatky 49,90 Eur.

14. Oznámením zo dňa 13.04.2021 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 12.04.2021 postúpil svoju pohľadávku zo zmluvy spolu s príslušenstvom na spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., Bratislava. Podľa Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2020 a jej prílohy dlžný záväzok bol evidovaný ku dňu 01.04.2021 na istine vo výške 4.013,04 Eur, zmluvnom úroku vo výške 1.612,82 Eur, úroku z omeškania vo výške 465,48 Eur, poplatkoch vo výške 49,90 Eur.

15. Následne ešte právny zástupca žalobcu listom zo dňa 25.11.2021 označeným ako „Výzva na zaplatenie pohľadávky“ vyzval žalovaného na zaplatenie pohľadávky vo výške 6.092,17 Eur do 05.12.2021.

16. Písomným podaním doručením súdu dňa 26.04.2022 vzal žalobca žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 500,- Eur s príslušenstvom úrok z omeškania späť.

17. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

18. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

19. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

20. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

21. Žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 500,- Eur s prislúchajúcim úrokov z omeškania späť, preto súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 145 ods. 2 CSP konanie v tejto časti zastavil. Keďže k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie, nebol potrebný súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby, nakoľko jeho prípadný nesúhlas by bol právne neúčinný.

22. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

23. Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

24. Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

26. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

27. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

28. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

29. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

30. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

31. Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

32. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

33. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

34. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

35. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

36. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

37. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

38. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so

zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

39. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

40. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

41. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročností. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročností nesplnenej splátky.

42. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

43. Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

44. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 04.12.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V danom prípade sa jednalo o zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 a nasl. OZ, keď právny predchodca žalobcu konal pri uzatváraní a plnení zmluvy v rámci svojej podnikateľskej činnosti a na strane dlžníka vystupoval spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorý neuzatváral zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Súd tak vo veci aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. OZ a aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, keďže poskytnutý úver bol zároveň spotrebiteľským úverom.

45. Na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 04.12.2015 právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 8.000,- Eur pri ročnej úrokovej sadzbe 13,90 %, ktorý sa žalobca zaviazal splácať 108 mesačnými splátkami vo výške 136,38 Eur počnúc od 28.12.2015 a s termínom konečnej splatnosti 28.11.2024. Úver bol poskytnutý na splatenie zostatku dvoch iných úverov vo VÚB, a.s.

46. Keďže žalovaný nespĺcal úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu listom „Tretia upomienka - pokus o zmier“ zo dňa 09.05.2019 vyzval žalovaného na okamžité dlžnej sumy 427,29 Eur. Následne listom „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 12.06.2019 oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému, že týmto dňom vyhlásil predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 6.592,56 Eur, z toho istina 6.213,04 Eur, ktorá sa úročí úrokom z omeškania, úroky 329,62 Eur, poplatky 49,90 Eur a zároveň ho vyzval na predčasné splatenie zostatku úveru v lehote 7 dní od doručenia výzvy.

47. Medzi stranami bolo sporné, či je žalobca aktívne vecne legitimovaný v konaní, či je nárok žalobcu premlčaný, či došlo k zosplateniu úveru v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 OZ a či právny predchodca žalobcu konal pri poskytovaní úveru spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou alebo pre porušenie tejto povinnosti nebol oprávnený požadovať jednorazové splatenie úveru alebo je úver bezúročný a bez poplatkov.

48. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, žalovaný okrem iného namietal, že úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere je bezúročný a bez poplatkov, pretože veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, keď neskúmal pri uzatváraní zmluvy jeho schopnosť splácať úver.

49. V zmysle citovaného ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch má súd za to, že veriteľ pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nekonal s odbornou starostlivosťou. Účelom vyššie uvedeného zákonného ustanovenia je, aby veriteľ vynaložiac aktívne úsilie, posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, a to na základe relevantných a aktuálnych informácií získaných jednak od spotrebiteľa, a jednak získaných vlastnou činnosťou, napríklad z bankového registra. Toto ustanovenie by malo zabezpečiť záujem

veriteľov správne odhadnúť schopnosť spotrebiteľa splácať a správať sa tak obozretné, jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požíčavania na strane spotrebiteľov. Hoci ustanovenie § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ukladá spotrebiteľovi povinnosť poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, nezbavuje to veriteľa povinnosti aktívne pristupovať k povinnosti uloženej v § 7 ods. 1 citovaného zákona.

50. Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, keď síce predložil súdu žiadosť o spotrebiteľský úver podpísanú žalovaným dňa 03.12.2015, údaje zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI) zo dňa 03.12.2015, aj údaje o zamestnaní, ale podľa názoru súdu z týchto údajov nesprávne vyhodnotil bonitu žalovaného. Zo žiadosti o spotrebiteľský úver vyplýva, že žalovaný je slobodný, so stredným vzdelaním bez maturity, od 02/2013 zamestnaný na trvalý pracovný pomer v spoločnosti D&J Design s.r.o., Lučenec, s čistým mesačným príjmom 410,- Eur (za predchádzajúci mesiac 400,- Eur, za ďalších predchádzajúci mesiac 420,- Eur), pričom uviedol, že zrážky zo mzdy nie sú vykonávané. Z údajov získaných dopytom do registra SRBI mal právny predchodca žalobcu preukázané informácie o úveroch žalovaného (splátkových, nesplátkových). Z uvedeného dokumentu sú zrejmé existujúce úvery žalovaného vrátane profilu splácania, t.j. úverového rámca, zostávajúcej sumy, počtu nesplatených splátok a pod. Žalovaný mal v danom čase tri splátkové úvery (1/ kúpa na splátky - zostatok 729,- Eur, počet zostávajúcich splátok 15; 2/ spotrebný úver - zostatok 3.797,- Eur, počet zostávajúcich splátok 102; 3/ spotrebný úver - zostatok 637,- Eur, počet zostávajúcich splátok 6) a jeden nesplátkový úver (úverový rámec 650,- Eur). Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver s mesačnou splátkou 136,38 Eur. Žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca vôbec skúmal sociálne pomery žalovaného, jeho výdavky súvisiace s bývaním, stravovaním, ošatením, zabezpečením zdravotnej starostlivosti, neskúmal vyživovacie povinnosti žalovaného, neoveroval schopnosť žalovaného splácať úver na základe obrátov ma bežnom účte a pod. Naopak, žalovaný predloženými listinnými dôkazmi preukázal, že jeho zmluvný základný plat v čase uzatvorenia úverovej zmluvy bol 382,- Eur brutto, mal vyživovaciu povinnosť k maloletému synovi Tomášovi Liptákovi, nar. 26.09.2013 (ktorú plnil vo výške 40,- Eur mesačne podľa dohody s matkou), okrem toho uviedol ďalšie svoje výdavky: nájomné 240,- Eur mesačne, telefón 35,- Eur mesačne, zákonná poisťka na motorové vozidlo 51,42 Eur štvrťročne (12,80 Eur mesačne). Navyše žalovaný splácal aj ďalšie úvery (okrem refinancovaných), ako vyplýva z informácie z bankového registra. Z uvedeného je preto nepochybné, že výdavky žalovaného presahovali jeho príjmy.

51. Ako vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/2/2021 zo dňa 25.02.2021, „zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti pri poskytovaní úveru spotrebiteľom a povinnosťou veriteľa je skúmať bonitu klienta. Nie je postačujúce, aby len spotrebiteľ poskytol informácie o príjmoch a výdavkoch, ale vyžaduje sa najmä, aby veriteľ (v prejednávanej veci žalobca) poskytnuté informácie analyzoval, vyhodnotil a dôraz kládol na zistenie, či bude spotrebiteľ schopný splácať úver po uhradení bežných výdavkov a prípadne iných splátok úverov. Informácie, či bude spotrebiteľ schopný splácať úver, zabezpečuje veriteľ na jednej strane v spolupráci so žiadateľom - spotrebiteľom, ale na druhej strane je povinný posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver aj s ohľadom na získané informácie z dostupných úverových registrov (§7 ods. 16 zákona č. 126/2010 Z. z.). Je pritom povinnosťou veriteľa nielen získať tieto informácie, ale ich aj dostatočne vyhodnotiť. (...) Nepostačuje len vykonať lustráciu bez ďalšieho skúmania, či sú žalovaní schopní popri už poskytnutých úveroch a existujúcich záväzkoch na kreditných kartách splácať ďalší úver. Ak žalobca tvrdil, že vykonal lustráciu, ale bez akejkoľvek ďalšej analýzy ju považoval za dostatočnú, nemožno takýto jeho postup považovať za postup s odbornou starostlivosťou. Uvedené v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spôsobilo, že veriteľ nebol oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru, ako správne uviedol súd prvej inštancie.“

52. Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že v danom prípade právny predchodca žalobcu ako veriteľ nepostupoval pri skúmaní bonity žalovaného s odbornou starostlivosťou, čoho dôsledkom v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ (žalobca) nemôže žiadať od spotrebiteľa (žalovaného) jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Konečná splatnosť úveru mala nastať až dňa 28.11.2024. V predmetnej veci právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 12.06.2019, ktorú skutočnosť oznámil žalovanému listom označeným ako „Výzva

na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“. Uvedené zosplatnenie úveru z tohto dôvodu bolo neplatné.

53. Súd sa však nestotožňuje s názorom žalovaného, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ a že zosplatnenie úveru je neplatné aj z tohto dôvodu.

54. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ustanovením § 565 OZ, t. j. veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatný celý dlh za splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ - upozornenia dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva. Dikcia § 565 veta druhá OZ je teda aplikovateľná na zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 OZ, pričom veriteľ je limitovaný využitím práva na zosplatnenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 OZ najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplatneniu došlo). Do splatnosti tej splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, využiť, inak jeho právo zaniká. Pokiaľ veriteľ svoje právo zosplatniť úver nevyužije, nedochádza k splatnosti celého úveru, ale platí pôvodné dojednanie strán, že dlh bude platený v splátkach. Toto právo získa opätovne za rovnakých podmienok (§ 53 ods. 9 OZ), ak sa dlžník dostane do omeškania nezaplatením ďalšej splátky (ktorejkoľvek).

55. V predmetnej veci právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a.s. vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky vo výške 427,29 Eur výzvou zo dňa 09.05.2019, ktorá bola podľa poštového podacieho hárku odoslaná žalovanému dňa 09.05.2019. Podľa vyjadrenia žalovaného (č.l. 85 spisu) splátkou, ktorá mala vyvolať zosplatnenie, teda splátkou, s ktorou bol žalovaný v omeškani tri mesiace, bola splátka splatná dňa 28.02.2019, s ktorou sa žalovaný dostal do omeškania dňa 29.02.2019. Veriteľ po výzve podľa § 53 ods. 9 OZ mal pristúpiť k uplatneniu práva na zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky (t.j. do 28.06.2019), pričom z predloženej výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom je zrejmé, že tak právny predchodca žalobcu naozaj aj urobil, a to dňa 12.06.2019. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu nebolo z tohto dôvodu (pre nedodržanie podmienok podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ) neplatné. Uvedené však nemá vplyv na to, že v tejto veci právny predchodca žalobcu nemohol pristúpiť k zosplatneniu, nakoľko pri skúmaní bonity nepostupoval s odbornou starostlivosťou.

56. Len pre úplnosť k námietke premlčania vznesenej žalovaným súd uvádza, že premlčacia doba plynie odo dňa zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie, t.j. od 29.02.2019. Keďže žaloba v predmetnej veci bola na súde podaná dňa 17.12.2021, je zrejmé, že nárok žalobcu nie je premlčaný.

57. Skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho rozhodnutia. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán nenamieta. V prípade pohľadávky banky (ako to bolo aj v tomto prípade) je spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná a len za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky na plnenie po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškani. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky, a to kumulatívne. Ako bolo uvedené, právny predchodca žalobcu nemohol pristúpiť k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, pričom predmetný úver nie je splatný ani uplynutím termínu konečnej splatnosti. Pokiaľ teda došlo k postúpeniu pohľadávky z úveru, ktorý nebol splatný, takéto postúpenie je neplatné pre rozpor s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách a § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca preto v predmetnej veci nie je aktívne vecne legitimovaný a preto súd žalobu v prevyšujúcej časti (časti prevyšujúcej 500,- Eur s prísluňajúcim úrokom z omeškania) zamietol.

58. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

59. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

60. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

61. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

62. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

63. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Predmetom konania bol nárok žalobcu na zaplatenie sumy 3.313,04 Eur s príslušenstvom. V danom prípade mal väčší úspech žalovaný. Neúspech žalovaného spočíval len v časti istiny vo výške 500,- Eur (15%), nakoľko v tejto časti vzal žalobca žalobu späť pre správanie žalovaného, ktorý po začatí konania časť žalovanej sumy dobrovoľne uhradil (dňa 21.12.2021 sumu 100,- Eur, dňa 07.02.2022 sumu 100,- Eur, dňa 22.02.2022 sumu 100,- Eur, dňa 29.03.2022 sumu 100,- Eur, dňa 22.04.2022 sumu 100,- Eur). Žalovaný bol úspešný v časti istiny 2.813,04 Eur, čo predstavuje úspech žalovaného 85 %. Čistý úspech žalovaného tak predstavuje 70 % (85 % - 15 %). Súd preto žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 70 %. O výške tejto náhrady rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.